

Speels Klassiek.

Uit het Niets wordt het nog wat.

Het thema van deze muziekdag was vooral speels en af en toe klassiek dat weinig nog maar leek op het klassiek waar menigeeen mee is opgegroeid en opgevoed. De ook speels bedachte titel paste perfect bij de bedoeling van deze dag.

Men zag de dag tegemoet maar ook een beetje ertegenop refererend aan menig telefoontje met de wanhoopskreten: "Kan ik dat wel dat improviseren?" "Eigenlijk durf ik niet zo goed." En "Spannend hoor."

Gelukkig konden wij ervaren hoe het moest aan de muzikale hand van Egon Kracht die in zijn kracht van musicus, componist, contrabassist, jazz-speler en improvisator ons wegwijs maakte in de wereld van de improvisatie, voor de vuist weg gespeelde muziekstukken naar eigen vinding, zoals in het woordenboek omschreven staat.

"Stel je voor er is geen muziek?"

Kwamen wij daar dan niet voor?

"Ik neem twee noten vanuit het niets en daar gaan we muziek van maken."

"Verzin allemaal eens vier noten" wat ontaardt in een kakofonie van tegelijke tonen.

Als Mozes afdalend van de berg maant hij tot stilte en de speelse klas wordt rustig.

De eerste vier noten worden hoorbaar. "Onthoud die maar onder het nummer één."

Nummer twee wordt "er is er een jarig" en nummer drie en vier volgen, niet helemaal vanzelf. "De noten zijn een houvast om dat later ook weer los te laten. Daarna kan er van alles gebeuren."

"Reageer op wat er om je heen gebeurt." Net als in het echte leven.

"Is dat te doen ook voor degenen die voor de hoorn of de fagot zitten?"

"Het moet een organisch geheel worden."

Zijn wij hier terecht gekomen in de new-age?

Iedereen speelt zijn bloedeigen partij die nergens op lijkt maar wel getuigt van lef.

"Naar elkaar luisteren kan geen kwaad. Niet spelen is ook een optie om de ander beter te horen."

Tussen die kakofonie van geluiden komt een voorzichtige stem die zegt: "Is er nog behoefte aan stemmen?" Hier klinkt de dirigente van Samuze, die op voor- en achtergrond meedoet als violiste, souffleuse en vliegende kiep, zoals zij zelf zegt.

"Het loopt een beetje uit elkaar. Geeft niks. Ik hoor wat gekke dingen. Geeft ook niks. Bestaat niet bestaat niet."

"Wie durft het aan op de eerste vier noten te improviseren."

Afwachting alom. Alle vingers gaan niet omhoog.

Gelukkig, een dappere blokfluit en daarna een klarinet.

"Ga er maar bij staan. Pak het register waar je hoorbaar in bent. Het gaat om het durven in te zetten.. Niet fozelen maar kiezen. Dan klinkt het meer. Pats er doorheen gaan."

En dan: "Kom, genoeg Satie."

Even een adempauze voor de naar blijkt heerlijke soepen aangevuld met gekleurde eieren, chocolade kuikens en paashaasjes.

Er hangen vele vragen boven het ad- hoc- orkest:

"Ik vraag me af waar ik moet beginnen?" "Wat is de beginnoot van nummer een en ook van twee, drie en vier?" "Is dit het goede register? En nog veel meer.

Iedereen doet zijn best en ja, soms wordt het ook best een soepzooitje.

"Die ik aankijk, mag het erop wagen."

"Ik kijk gewoon niet."

"Moet je van goed huize komen."

Het scheidt een band om samen iets leuks en tegelijk iets moeilijks te doen wat ook heel uitdagend is en wat ook af en toe uitmondt in een daverend gelach dat zorgt voor de nodige ontspanning.

Als in een aftelversje worden de verschillende ensembles geformeerd die later om de beurt hun kunnen en niet-kunnen mogen laten horen wat heel vaak helemaal zo gek niet klinkt. "Wel een wild plan," zoals de dirigent deze actie benoemde.

De pauzes worden veelvuldiger.
De speelruimtes korter.
De spelers vermoeider.

In de laatste sessie passeren Satie, Bach en Gerschwin de gezamenlijke revue en zomaar tussen de noten door gloort af en toe de improvisatie.

Uiteindelijk kwam uit het niets iets.

Egon is niet alleen een improvisator op muziekgebied maar zijn improvisatietalent om ons te laten improviseren bleek onuitputtelijk.

Het idee van een van de orkestleden om Egon en zijn vrouw Noortje, die van het stemmen, voor ons te laten improviseren, vond zijn vorm in een prachtig stuk uit de Mattheus Passion; een tot tranen toe roerende voorbereiding op het feest dat Pasen heet.

Inge Gorris
Bilthoven, 28 maart 2015.